

Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 22. maj 2007

Betænkning

over

Forslag til lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser [af undervisningsministeren (Bertel Haarder)]

1. Ændringsforslag

Undervisningsministeren har stillet 13 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 14. marts 2007 og var til 1. behandling den 30. marts 2007. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 6. marts 2007 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 245. Den 23. marts 2007 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget. Undervisningsministeren sendte desuden supplerende høringssvar og høringsnotat til udvalget den 29. marts 2007 samt flere supplerende høringssvar den 1. april 2007. Den 30. april 2007 fremsendte undervisningsministeren opsamlingsnotat om høringen til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser fra Foreningen af Frie Samarbejdende MVU-institutioner samt 2 skriftlige henvendelser fra Konstruktørforeningen.

Undervisningsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Foreningen af Frie Samarbejdende MVU-institutioner og Konstruktørforeningen mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 11 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget kan tilslutte sig lovforslagets intention om at styrke de pågældende uddannelsers institutionelle og økonomiske betingelser, men finder, at der er tale om et på mange måder uigennemtænkt forsøg herpå.

For det første opereres der i lovforslaget med en klar forventning om, at sammenlægningen af forskelligartede uddannelser i professionshøjskoler vil have en væsentlig synergieffekt. Denne forestilling savner imidlertid dokumentation. Det havde her bl.a. været oplagt, at lovforslaget var blevet baseret på en nærmere analyse af erfaringerne med CVU'erne.

For det andet lægger lovforslaget meget vægt på et strategisk samarbejde med universiteter og andre forskningsmiljøer, men det indeholder intet konkret om, hvordan det skal foregå. Det synes uafklaret, hvilke pligter og rettigheder henholdsvis professionshøjskolerne og universiteterne har inden for dette samarbejde.

For det tredje virker lovforslaget usammenhængende, når det gælder spørgsmålet om finansiering. De tilskud, Undervisningsministeriet ifølge lovforslaget kan yde til udgifterne forbundet med selve sammenlægningen, er begrænset til opgaver varetaget af den midlertidige bestyrelse. Der opereres således med en antagelse om, at udgifter til sammenlægningen kun vil forekomme inden for det første halve år, mens al erfaring taler for, at sådanne udgifter vil fordele sig over en længere periode. Dertil kommer, at udviklingen af nye uddannelsesstilbud, som betones stærkt i lovforslaget, skal finansieres inden for højskolernes egne budgetter. Ud fra forslagens model er det derfor svært at se andet, end at grunduddannelserne vil lide et tab af ressourcer, der i stedet afsættes til sammenlægningsudgifter og nye initiativer.

For det fjerde rummer lovforslaget en række problemer, der knytter sig til professionshøjskolernes ledelsesstruktur og organisering. Definitionen af disse forhold overlades i alt for høj grad til bestyrelsen, der f.eks. kan træffe afgørelse om, hvorvidt der skal oprettes et repræsentantskab eller studieråd for lokale uddannelsesmiljøer. Denne model er ikke blot på kant med den demokratiske kultur, der er tradition for i den danske uddannelsesverden, men er også uhensigtsmæssig rent funktionelt, da der f.eks. kan blive tale om bestyrelser, der træffer beslutninger om studieordninger, som de er uden faglig baggrund for at træffe. Det er i den forbindelse ligeledes kritisabelt, at der trods lovforslagets megen tale om vigtigheden af kontakt med det omgivende samfund og med praksis ikke er sikret professionsorganisationerne plads i evt. rådgivende organer.

Endelig rummer lovforslaget en eklatant selvmodsigelse i forhold til tiltrækningen af studerende. Lovforslaget artikulerer eksplicit en hensigt om at skabe attraktive studiemiljøer, der imødekommer de studerendes behov, men lovforslaget indeholder samtidig ingen garanti for, at de studerende vil blive hørt og dermed kunne være med til at præge deres lokale studiemiljø.

Enhedslistens medlem af udvalget bemærker, at regeringen med dette lovforslag om professionshøjskoler fusionerer de mellemlange videregående uddannelsesinstitutioner endnu mere, end de er i dag. Formålet er ifølge lovens bemærkninger at skabe stærke uddannelsessteder, der får kraft til at markedsføre sig. Regeringens reelle formål med at fusionere uddannelserne er altså, at institutionerne skal være stærke aktører, der kan markedsføre sig over for andre uddannelsessteder nationalt og internationalt. Det betyder, at uddannelsesstederne skal konkurrere indbyrdes, og det mener vi ikke udvikler uddannelserne, tværtimod. Det, der giver forbedringer for uddannelsesstederne, er samarbejde.

Enhedslisten kan til fulde støtte et øget samspil mellem forskellige mellemlange uddannelser og også gerne mellem andre uddannelsesniveauer. Vi ser gerne, at de forskellige uddannelsesretninger bliver bedre til at inddrage hinanden, ligesom vi ser spændende muligheder i de nye tværfaglige miljøer. Vi håber altså på, at lovforslaget fører til mere samarbejde og tværfaglighed

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af SF og EL):

Til § 13

1) I *stk. 2* ændres »§ 4, stk. 2« til: »§ 4, stk. 3«.

[Teknisk korrektion]

Til § 14

2) I *stk. 7* ændres »stk. 7, nr. 1-4« til: »stk. 6, nr. 1-4«.

[Teknisk korrektion]

3) I *stk. 8* ændres »stk. 2, 1. pkt.« til: »stk. 1, 1. pkt.«

[Teknisk korrektion]

Til § 35

4) I *stk. 2, 2. pkt.*, indsættes efter »skolens uddannelsesformål« ordene: », dens kvalitetssikrings- og resultatvurderingspraksis«.

[Præcisering]

5) *Stk. 3* affattes således:

»*Stk. 3.* Den frie Lærerskole i Ollerup er omfattet af lovens § 9, § 15, stk. 1 og 2, §§ 16, 19 og 21, kapitel 5 bortset fra §§ 24, 29 og 33, kapitel 6 bortset fra § 36, stk. 2, kapitel 8 bortset fra § 45, stk. 2, og § 46 samt af kapitel 10.«

[Teknisk korrektion]

Til § 49

6) I *stk. 1* og *stk. 4, 2. pkt.*, ændres »1. juni 2007« til: »15. juni 2007«.

[Ændring af ikrafttrædelsestidspunkt]

Til § 58

7) I *stk. 2* ændres »21-37« til: »21-34, 36, 37«.
[Teknisk korrektion]

Til § 61

8) I *stk. 2* ændres »31. december 2013« til: »31. december 2014«.
[Teknisk korrektion]

Til § 66

9) Efter »perioden indtil 31. december 2007« indsættes ordene: », årsregnskab for 2007«.
[Præcisering]

Til § 68

10) I den under *nr. 4* foreslåede affattelse af § 3, *stk. 2*, ændres »jf. 12« til: »jf. § 8«.
[Teknisk korrektion]

11) *Nr. 10* affattes således:

»10. I § 9, *stk. 6*, ændres »bevillinger« til: »tilskud«.
[Teknisk korrektion]

Til § 72

12) Paragraffen udgår.
[Konsekvensændring af L 209, der blev fremsat den 12. april 2007]

Til § 74

13) I den under *nr. 1* foreslåede affattelse af § 1, *stk. 1*, indsættes efter »Professionshøjskoler, der udbyder« ordene: »efter- og videreuddannelse af lærere i folkeskolen og af pædagoger, samt i særlige tilfælde professionshøjskoler, der udbyder«.
[Præcisering]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1-3, 7-9 og 13

Der er tale om tekniske korrektioner og præciseringer af lovteksten.

Til nr. 4 og 5

Der foretages en præcisering af lovforslagets § 35, stk. 2, således at det skal fremgå af vedtægten for Den frie Lærerskole i Ollerup, at skolen tillige skal udforme og beskrive kvalitetssikrings- og resultatvurderingspraksis.

Bestemmelsen i § 35, stk. 3, ændres som følge af en lovteknisk gennemgang af henvisningerne til lovforslagets bestemmelser.

Til nr. 6

Lovens ikrafttrædelsestidspunkt, som i den fremsatte version er fastsat til den 1. juni 2007, ændres, som følge af at lovforslaget forventes at komme til 3. behandling den 1. juni 2007. Det er derfor nødvendigt at udsætte lovens ikrafttrædelsestidspunkt.

Til nr. 10 og 11

Der er tale om tekniske korrektioner af lovteksten.

Det skal bemærkes, at Danmarks Journalisthøjskole ved lov blev omdannet til en selvejende institution med virkning fra den 1. april 1971. Danmarks Journalisthøjskole optog som selvejende institution statslige rente- og afdragsfrie lån til en værdi af ca. 20 mio. kr.

Da Danmarks Journalisthøjskole pr. 1. september 1980 igen blev omdannet til en statsinstitution, blev disse lån imidlertid ikke nulstillet i statsregnskabet. Der vil i forbindelse med Danmarks Journalisthøjskoles overgang til selveje ske en regnskabsmæssig nulstilling af disse statslige lån. Nulstillingen af lånene vil ikke have økonomiske konsekvenser for hverken Danmarks Journalisthøjskole eller for Undervisningsministeriet.

Det skal bemærkes, at såfremt Danmarks Journalisthøjskole overgår til selveje og overdrages statens faste ejendom, vil Danmarks Journalisthøjskole med virkning fra den fastsatte overgangsdato modtage tilskud svarende til øvrige selvejende institutioner med bygningstaxameter, herunder at særlige tilskud til ejendomsskatter og kapitaludgifter kan bortfalde. Der vil derudover kunne ske en regulering af bygningstaxametre til uddannelser på Danmarks Journalisthøjskole. De nævnte reguleringer optages på tillægsbevillingsloven for finansåret 2007.

Til nr. 12

Ændringsforslaget er en konsekvens af fremsættelsen af forslag til lov om ændring af lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om aktiv beskæftigelsesindsats m.m. (L 209). Lovforslaget blev fremsat den 12. april 2007. Under forudsætning af at lovforslaget bliver vedtaget i indeværende folketingsår, vil loven træde i kraft den 1. juli 2007. Forslaget i § 72 i L 188 er en ændring af § 2 i den ovenfor nævnte lov og vil under forudsætning af lovforslagets vedtagelse skulle træde i kraft den 1. januar 2008. Med fremsættelsen af L 209 bliver § 2 tillige ændret, således at det medfører, at ændringen ved § 72 i L 188 vil blive overflødiggjort.

Troels Christensen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Britta Schall Holberg (V)
Tina Nedergaard (V) fmd. Ellen Trane Nørby (V) Martin Henriksen (DF) Søren Krarup (DF)
Lars Barfoed (KF) Jens Jørgen Nygaard (KF) Christine Antorini (S) Kirsten Brosbøl (S)
Carsten Hansen (S) Bjarne Laustsen (S) Margrethe Vestager (RV) nfm. Bente Dahl (RV)
Pernille Vigsø Bagge (SF) Jørgen Arbo-Bæhr (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqtigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	51	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	16	Inuit Ataqtigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	4

Oversigt over bilag vedrørende L 188

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 22/3-07 fra Konstruktørforeningen
2	Høringssvar og høringsnotat, fra undervisningsministeren
3	Oversigt over bilag til Uddannelsesudvalget vedrørende professionshøjskoler omdelt inden fremsættelse af lovforslaget
4	Supplerende høringssvar og høringsnotat, fra undervisningsministeren
5	Supplerende høringssvar, fra undervisningsministeren
6	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
7	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
8	Henvendelse af 12/4-07 fra Foreningen af Frie Samarbejdende MVU-institutioner
9	Henvendelse af 12/4-07 fra Konstruktørforeningen
10	Henvendelse af 23/4-07 fra Foreningen af Frie Samarbejdende MVU-institutioner
11	Ændringsforslag fra undervisningsministeren
12	Opsamlingsnotat fra undervisningsministeren
13	1. udkast til betækning
14	Håndpapir af 15/5-07 udleveret af Foreningen af Frie Samarbejdende MVU-institutioner (FSI)
15	Ændringsforslag fra undervisningsministeren
16	2. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 188

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelse af 22/3-07 fra Konstruktørforeningen, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om formålet med de kommende professionshøjskoler, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om økonomiske incitamenter til at lave best practice, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om frafald på MVU-institutioner samt incitamenter til at tiltrække og fastholde studerende, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om milepæle for indfrielsen af mål for professionshøjskolerne, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om dokumentation for indfrielse af målsætningerne angivet i lovforslagets bemærkninger, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

- 7 Spm. om begrundelsen for, at der ikke er frit valg i forhold til valg af tilhørsforhold til en professionshøjskole, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om kommentar til henvendelse af 23/4-07 fra Foreningen af Frie Samarbejdende MVU-institutioner, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om de studerendes baggrund på konstruktøruddannelsen, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om særskilt kommentar til henvendelse fra Konstruktørforeningen, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om ministerens kommentar til håndpapir af 15/5-07 fra Foreningen af Frie Samarbejdende MVU-institutioner, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå